

ZPRÁVA LIBEŇ

Nidhi RAINA

Jules van RIEL

Manon SMEETS

Carolina VOSÁTKOVÁ

Elba Stefania VALENZUELA VELÁZQUEZ

Niels ZEVENBERGEN

25. ČERVNA 2016

UNIVERZITA A VÝZKUMNÉ CENTRUM VE WAGENINGENU

Obsah

Kapitola 1. Úvod.....	1
Kapitola 2 Klíčové poznatky z výzkumu	2
2.1 Prostředí.....	2
2.1.1 Fyzická charakteristika	2
2.1.2 Síť	3
2.2 Organizace	8
2.2.1 Metropolitní plán.....	8
2.2.2 Analýza zúčastněných stran.....	9
2.2.3 Veřejné mínění.....	11
2.2.4 Správa a údržba.....	13
Kapitola 3. Scénář rozvoje a SWOT analýza.....	16
3.1 Témata	16
3.2 Scénář rozvoje.....	17
3.3 SWOT analýza	18
Kapitola 4. Závěr.....	20
Příloha 3.1	22
Příloha 3.1.1 Rastrová mapa pozorování.....	22
Příloha 3.1.2 Tabulka dotazovaných.....	23
Příloha 3.1.3 Výstup ze setkání na gymnáziu PORG.....	25

Kapitola 1. Úvod

Oblast Libně znázorněná na obrázku 1 (v této zprávě včetně malé části Kuchyňky) je území v Praze 8 umístěné na pravém břehu Vltavy. Praha 8 je jednou ze tří největších městských částí, která má více než 100 000 obyvatel (ČSÚ, nedatováno). Okolní oblasti na severu, východě a západě jsou většinou zastavěné; mají hospodářské využití a v menší míře rezidenční. Tyto funkce ovlivňují návštěvnickou populaci Libně. Funkce zahrnují školy, úřady, univerzitu a nemocnici s regionální funkcí (ČSÚ, nedatováno; Rozhovor 1). Zkoumanou oblast tvoří naopak zeleň. Funkce zeleně zahrnují zahrady i divokou přírodu. Tato oblast je však v některých částech zanedbaná a také fragmentovaná. **Účelem** této zprávy je analyzovat současný stav a definovat příležitosti a hrozby pro zlepšení kvality života na libeňské stráni.

Obrázek 1. Umístění pěti podoblastí: 1. Kuchyňka, 2. Bílá skála a okolí, 3. Oblast Bulovka, 4. Zahrádkářská kolonie a 5. Park Pod Korábem

Analýza oblastí je zaměřena zejména na pět podoblastí (Obrázek 1). Kuchyňka je soukromá zahrádkářská osada. Bílá skála je skalnatá oblast, která je z části chráněným územím. V okolí je třešňový sad a les. Oblast Bulovky zahrnuje nemocnici Na Bulovce a okolní zeleň. Zahrádkářská kolonie zahrnuje uzavřenou oblast s městským statkem a sportovní centrum. Park Pod Korábem je intenzivně využívaný veřejný park.

Data byla sbírána pomocí rozhovorů a dotazníků mezi účastníky a místními, pozorováním a studiem literatury. Klíčové poznatky z výzkumu týkající se libeňské stráně jsou načrtnuty v druhé kapitole a jsou rozděleny na dvě hlavní části: prostředí a organizace. Prostředí se týká tří vrstev, které jsou vysvětleny v metodice. Organizační část pojednává o řízení a správě městského prostředí: o politikách, účastnících, veřejném vnímání a správě. Třetí kapitola zahrnuje analýzu SWOT a scénáře.

Kapitola 2 Klíčové poznatky z výzkumu

2.1 Prostředí

2.1.1 Fyzická charakteristika

Geomorfologie

Význam Bílé skály a jejího okolí spočívá v jejích geologických útvarech. Ze západu na východ odhalují jižní skaliska časový průběh od geologického období ordovik. Starší západní strana a nejtavší skála pod zahrádkami Koráb byla kdysi dnem hlubokého moře. Středová oblast se svým typicky bílým a načervenalým křemencem však ležela pod mělkým mořem. Skály od západu na východ jsou staré 485 až 445 milionů let. Proto v nich lze nalézt fosílie mořské vegetace a bezobratlovců. Spojení a evoluce těchto skalnatých vrstev jsou hlavním důvodem, proč je Bílá skála chráněná přírodní památka. Nejmladší skály pod zahrádkami Koráb a jižně od nich nejsou oprávněně chráněny, protože nebyly zjištěny žádné hrozby geologického významu. Uprostřed Bílé skály byl do roku 1909 kamenolom. Kámen byl vhodný na výrobu dlažebních kostek. (Rozhovor 36)

Holé skalnaté ostrohy na Bílé skále a jižně od zahrádkářské kolonie nehrají roli v systému přírodní retence vody. V důsledku silné vrstvy zemin v zahrádkách a Na Korábě a pokrytí Bílé skály vegetací je riziko další eroze nebo příliš nízké schopnosti zadržovat vodu malé. (Rozhovor 36)

Ekologie

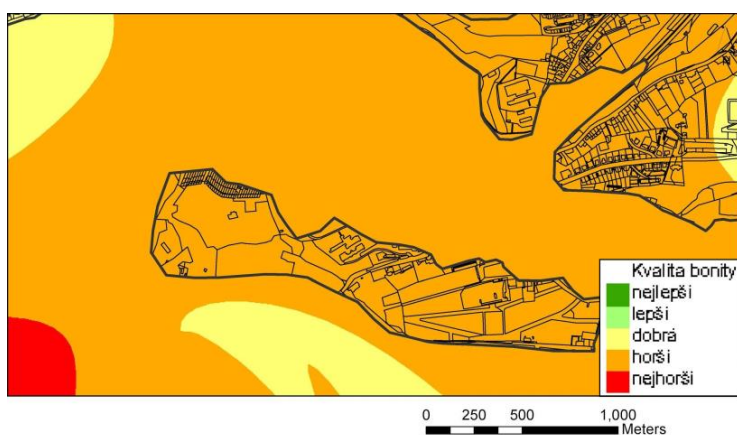
Celkově se Libni nevyskytuje hodně stanovišť ani podpůrných služeb. V důsledku zahrádkaření a přítomnosti exotické vegetace na Bílé skále a na Na Korábě se v Libni nevyskytují žádné přirozené ekosystémy. Tato místa však poskytují stanoviště pro hnízdění a odchov mláďat i pro odpočinek některých ptáků, bezobratlovců a plazů. Od roku 2010 je na sever od Bílé Skály třešňový sad, který je habitatem pro celou řadu významných bezobratlovců. (Rozhovor 23) V Libni nežijí žádné živočišné druhy uvedené na červeném seznamu.

Na začátku minulého století byly téměř všechny stromy rostoucí na Bílé Skále a v zahrádkách Koráb vykáceny na palivové dřevo. Důsledkem pak byla eroze půdního pokryvu. Mělo to sice pozitivní vliv na zvětrávání hornin, ale sesuvy půdy komplikovaly údržbu cest a kanálů pod kopcem i maloplošné zemědělství na kopci. V protikladu s tím se Bílá skála opět zalesnila, hlavně invazními druhy. Proto zde není žádný specifický typ vegetace. Mezi zmíněnými invazními druhy byly *Quercus petraea*, *Quercus rubra* a *Robinia pseudoacacia*, které na stráni dominovaly téměř po celé století. Vznikl tak ekosystém odlišný od přirozeného stavu. Navíc *R. pseudoacacia* žije v symbióze s nitrogenními baktériemi. Z dlouhodobého hlediska to má za následek vyšší přísun dusíku do půdy a posun od přirozeně oligotrofního stavu systému k více eutrofnímu. Vede to k tomu, že původní druhy jsou vytlačovány invazními druhy, což snižuje biodiverzitu na stráni. Před pěti lety začala obec stráň otevírat a nechala tyto exotické druhy vykácet, což napomáhá ekologické sukcesi původních druhů. (Rozhovor 36)

Nahoře na Bílé skále je nyní několik let praktikováno čištění lesa. Vytváří se tak potenciál pro rozvoj východního pozorovacího místa (obrázek 5), neboť se tím otevírá výhled na město. Dále to má ekologickou funkci, neboť se tak vytvářejí příležitosti, aby se mohly nově vnesené původní druhy opět usadit na dalších nevyčištěných místech. Pokud by takové řešení mělo být uplatněno nahoře ve východní části vedle zahrádek Koráb, mohlo by se východní pozorovací místo vybudovat tak, aby bylo přínosné pro návštěvníky i ekosystém. Toto čištění nemusí být prováděno na jiných místech stráně, protože mozaiková struktura přírody často zajišťuje vysokou biodiverzitu. (Rozhovor 23)

Environmentální kvalita

Vzhledem ke své morfologii leží Libeň výše než její okolí. Proto zde s výjimkou atmosférické depozice nedochází k antropogennímu přísunu chemických látek, živin ani organické hmoty. Nízká atmosférická depozice např. popílku, těkavých organických sloučenin a NO_x může být uložena nebo zlikvidována v půdě. Interní antropogenní přísun živin, zejména v zahrádkách, pomalu obohacuje bilanci živin v půdě. To může vést k tomu, že se živiny splavují podzemními vodami do řeky. Oproti jiným zdrojům znečištění řeky jde o relativně malý zdroj. Z obrázku 2 je zřejmé, že celková kvalita ovzduší je v Libni horší, než jsou průměrné hodnoty ve městě. (Rozhovor 36)

Obrázek 2. Celková kvalita ovzduší v Libni od nejhorší (červená) do nejlepší (zelená) (Geoportal Praha, 2016c)

Teplota je na Bílé skále o něco vyšší než v okolních oblastech, což obvykle neplatí pro zelené oblasti a jejich mikroklima. Je to způsobeno tmavými horninami a půdami, které absorbují relativně více tepla. Proto je zde přírodní vegetace většinou termofilní. (Rozhovor 36)

2.1.2 Síť

Biokoridory

Biokoridory mezi jednotlivými podoblastmi chybí nebo jsou přerušeny. Spojitost mezi podoblastmi je tak relativně špatná pro flóru i faunu. Nejproblematičtější je magistrála kolem Bílé skály a silnice, která Bílou skálu se zahrádkářskou kolonií rozděluje. Téměř zcela chybí spojitost pro flóru a faunu z Libně do sousedních oblastí výzkumu v Troji a Proseckých skalách. Vzhledem k zástavbě mezi Libní a Proseckými skalami nejsou tyto oblasti propojeny. Jediné spojení mezi Trojou a Libní tvoří oblast Kuchyňka. Zbytek Libně není s Trojou propojen také v důsledku magistrály. (11L/P, Pozorování, 2016)

Dopravní síť

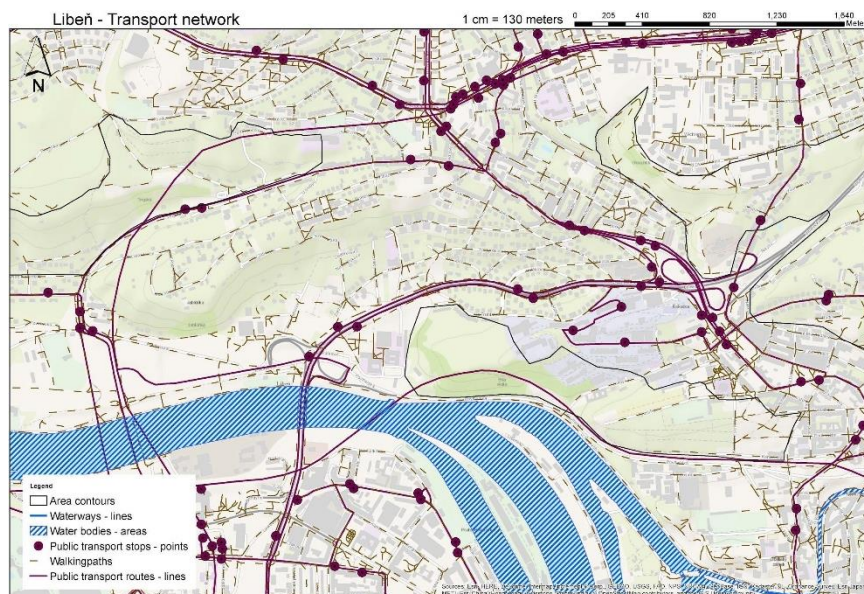
Jak je vidět na obrázku 4, je veřejná doprava zajišťující externí přístupnost různorodá. Do oblasti je možno se dostat nejlépe tramvajovými a autobusovými linkami. Libeň je většinou přístupná ze severní strany oblasti. Na severu je také několik autobusových zastávek. Na jižní straně není žádné spojení veřejnou dopravou. Přístup je blokován zejména železniční tratí procházející na jihu (Obrázek 3). Co se týká soukromé dopravy, je tato oblast snadno přístupná autem, zejména ze severu. Z jihu je přístupná autem pouze po ulici Bulovka. Přístupnost automobilem však také vede k tomu, že auta parkují i na místech, která k tomu nejsou určena (např. mezi hřbitovem a zahrádkářskou kolonií). Co se týká cyklistické a pěší dopravy, poskytuje oblast dostatek možností přístupu ke všem funkcím, které jsou zde k dispozici, zejména pak v severní části. Z jižní strany však jsou zde pouze dva přístupy pro pěší, a

to podchod na východě, který vede do parku a do ulice Bulovka. Bílá skála je hlavní výjimkou v dobré přístupnosti pro automobily a pěší: chybí zde prostupné stezky na vrcholek skály. Přístupnost mezi různými oblastmi je rovněž celkem složitá, což není příznivé pro pěší nebo cyklistické výlety. (11L/P, Pozorování, 2016)

V oblasti však chybí vnitřní přístupnost. (Přírodní) funkce by mohly vysvětlovat tuto chybějící veřejnou a automobilovou dopravu. Chybí však i přístupnost pro pěší. Není možné dojít přímo z Bílé skály do parku Pod Korábem, protože je zde oplocená zahrádkářská kolonie, neudržovaná příroda a silnice (Obrázek 3). Kromě toho je nedostatečné spojení veřejnou dopravou mezi Bílou skálou a Kuchyňkou. Rychlejší je ujít tuto vzdálenost pěšky.

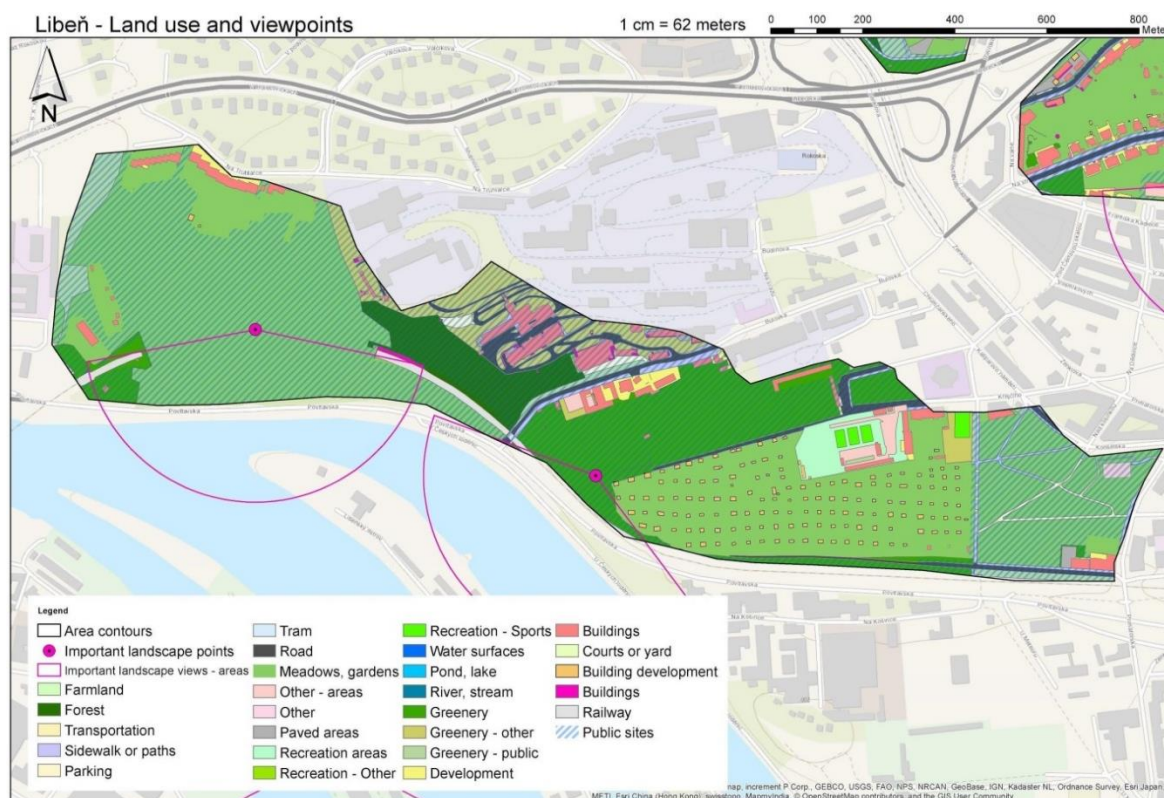
Obrázek 3 Ploty blokující interní přístup (vlevo), Železnice blokující externí přístup (vpravo)

Obrázek 4. Současné zastávky veřejné dopravy a silnice

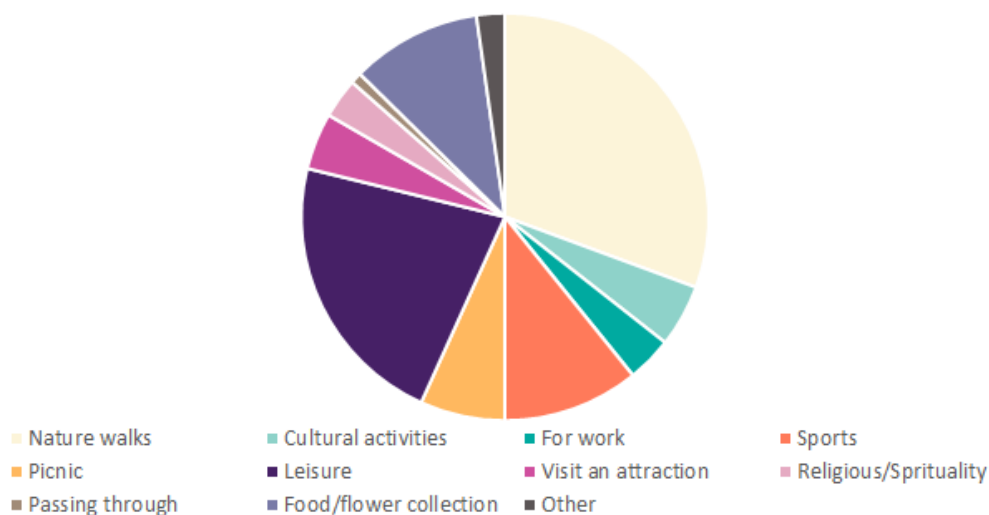
2.1.3 Společenská přítomnost

Jednotlivé podoblasti v Libni mají různé půdní využití, přičemž nejčastěji jde o zeleň, jak je znázorněno na obrázku 5.

Obrázek 5. Využití půdy a pozorovací místa (Geoportal Praha, 2016a)

Co se týká využívání lidmi, bylo v dotaznících zdůrazněno, že většina dotazovaných navštěvuje uvedené stráně jednou nebo několikrát týdně. Zdá se, že lidé většinou navštěvují stráně odpoledne a o víkendech. Návštěvy nezávisí příliš na roční době, i když většinou probíhají na jaře a v létě. Oblast Libně je navštěvována zejména za účelem procházek a trávení volného času (Obrázek 6). Níže je uvedena podrobnější specifikace využití lidmi podle jednotlivých podoblastí.

Obrázek 6. Využití oblasti Libně lidmi

Park Pod Korábem

V parku je půda využívána zejména jako zeleň. Jsou zde dlážděné cesty, hodně laviček, udržované travnaté plochy, popelnice, koše na psí exkrementy a pouliční osvětlení. Park je velmi propustný a má mnoho vchodů, což může být důvod, proč se zde mnoho lidí cítí bezpečně. V nejjihnější části parku je plocha s ekologickou sukcesí; flóru, kterou zde lze nalézt, představují hlavně vysoké traviny. Někteří místní obyvatelé však upozorňovali, že se toto místo využívá jako "veřejné záchodky". Z pozorování lze vyvodit závěr, že park je nejčastěji navštěvovaným místem v Libni. Do parku chodí nejrůznější uživatelé, lidé se svou rodinou, s malými dětmi nebo psy. Park se využívá pro různé aktivity; sportovní vyžití, běhání, posezení a popovídání, hraní se psy a čtení. Je zde také hřiště, kde tráví odpoledne mnoho dětí. Dále byly v parku také lidé, kteří zřejmě užívali nelegální látky. (12O, Pozorování, 2016)

Zahrádkářská kolonie včetně sportovního centra

Zahrádkářská kolonie samotná je využívána zejména pro zahradničení a relaxaci. Místa sousedící se zahrádkářskou kolonií se využívají pro rekreační účely, jako je odpočinek nebo sport. Zahrádkářská kolonie je soukromá komunita, kde si lidé musí zažádat o přidělení zahrádky. Sportovní centrum se využívá pro hraní kolektivních sportů, jako je plážový volejbal. (12N/O, Pozorování, 2016)

Bílá skála a okolí

Tato oblast zahrnuje zejména dva druhy využití půdy: zeleň a zemědělská půda. Zemědělská půda se týká komunálního třešňového sadu a představuje tak jednu z mála ekosystémových služeb veřejného zásobování v okolí. Sad je však obtížně přístupný, nachází se mezi lesem na Bílé skále a soukromými pozemky na sever od ní. (11L, Pozorování, 2016)

Další část je divoká příroda. Abyste se dostali nahoru na Bílou skálu, musíte vylézt po náročné, kluzké a neudržované cestičce. U svahu nebylo žádné zábradlí, což by mohlo být nebezpečné. Při rozhovoru s různými obyvateli většina nikdy na Bílé skále nebyla a ani nevěděla o její existenci. Ačkoli jde o chráněnou oblast, mohla by mít užitečné kulturní využití, jako je rekreační, estetická, vzdělávací či inspirační funkce.

Bulovka

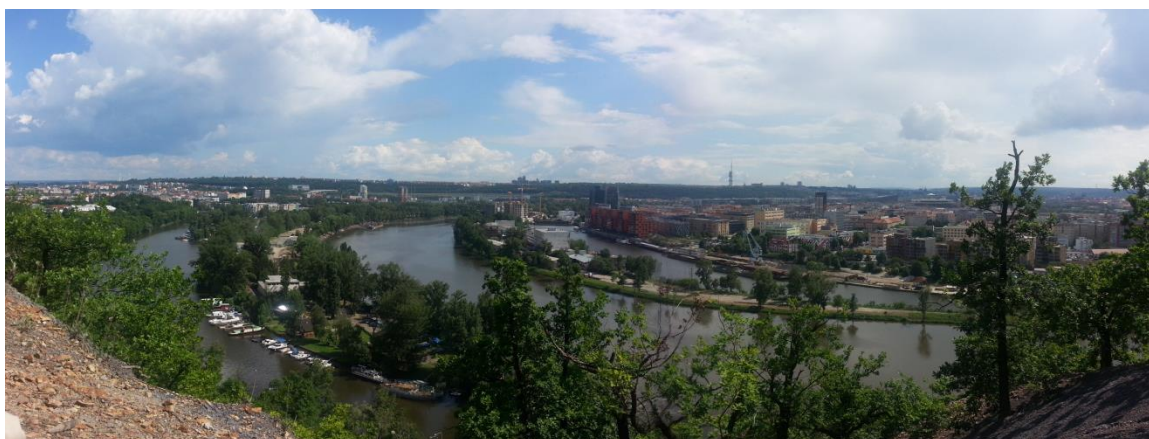
Oblast Bulovka je hustě zastavěná, což odráží množství služeb, které jsou zde poskytovány. V této oblasti je nemocnice, hřbitov, několik kaváren a škola. Oblast využívají nejrůznější lidé, a to i z jiných míst v Praze, protože Nemocnice Na Bulovce je jednou z největších nemocnic v Praze. (11N, Pozorování, 2016)

Kuchyňka

Oblast Kuchyňka lze rozdělit na dvě různá využití půdy. V horní části se půda již nevyužívá a neudrhuje, takže je zde divoká příroda. Ve střední části se půda využívá jako louky a zahrádky. V této zahrádkářské osadě lidé grilují, opalují se, zahradničí, odpočívají se svými rodinami nebo sami. Zdá se, že zahrádkářská osada je ke svým členům velmi vstřícná a všichni pracují a baví se společně. (10J, Pozorování, 2016)

Estetika

Odpadky, které se nacházejí na Bílé skále všude, hyzdí estetické ekosystémové služby. Potenciál obou pozorovacích míst (obrázek 5) je velký, protože téměř nic nebrání pohledu na panoráma města. V jiných chráněných územích v Praze se ukázalo, že když vzroste počet návštěvníků, mají bezdomovci tendenci přesunout se do míst, kam přichází méně lidí (Rozhovor 36). V parku Pod Korábem nebyly nalezeny téměř žádné odpadky. Prostředí bylo otevřené, protože vegetaci tvoří vysoké stromy nebo posekaná tráva. (11L/O, Pozorování, 2016)

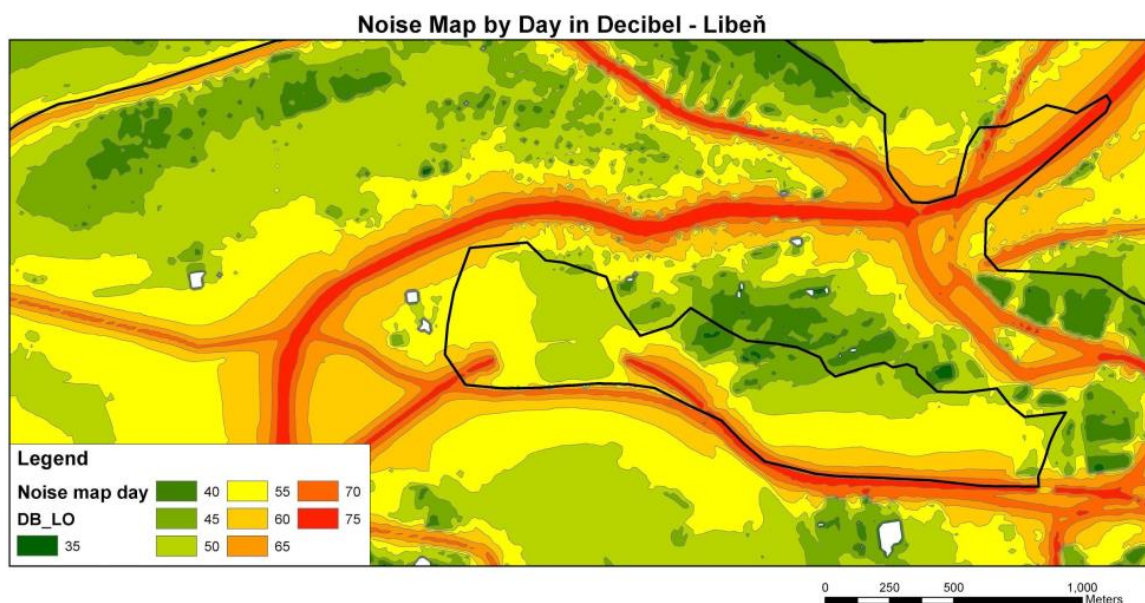
Obrázek 7. Pohled ze západního pozorovacího místa

Vzdělání

Informační tabule v parku umožňují neformální vzdělávání zájemců z řad návštěvníků. Bílá skála má v oblasti vzdělávacích ekosystémových služeb velký potenciál vzhledem ke svým geologickým útvarům a dobré viditelnosti z vnějšku. V poslední době vyšlo několik článků o významných geologických aspektech, což ukazuje, že si odborníci cení Bílé skály stále více. (Rozhovor 23)

Hluk

V porovnání s okolními zelenými oblastmi byla hladina hluku na obou pozorovacích místech relativně vysoká. Většinou je hluk způsoben dopravou a stavebními pracemi na druhé straně řeky. Vzhledem k otevřenému prostředí parku Pod Korábem zde byl slyšet také hluk z dopravy. Hladina hluku v oblasti Kuchyňka byla příjemně nízká, zvuky vydávali většinou ptáci a návštěvníci. U zahrádkářské kolonie je hlavním zdrojem hluku železniční trať. Na obrázku 8 je graficky znázorněna intenzita hluku v Libni. (11L/O, Pozorování, 2016)

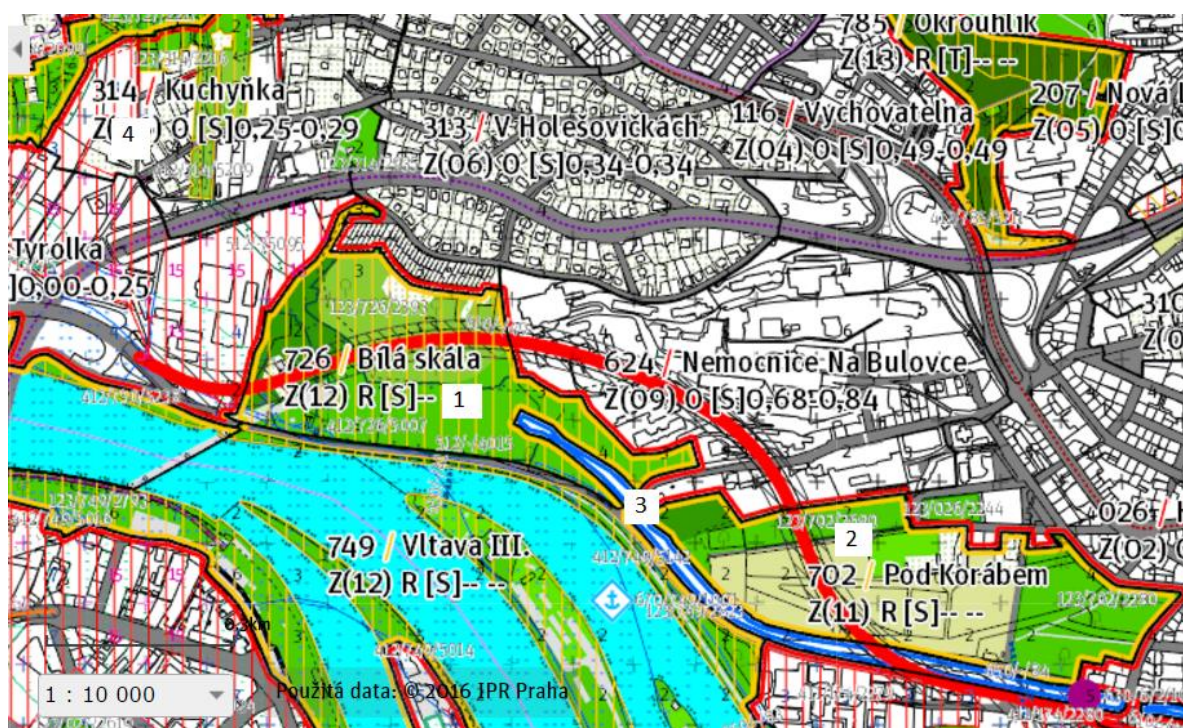
Obrázek 8. Hluková mapa Libně (Geoportal Praha, 2016d)

2.2 Organizace

2.2.1 Metropolitní plán

Většina územních politik se vztahuje na všechny stráně. Protože se však metropolitní plán v různých lokalitách liší, zabýváme se jím níže.

Metropolitní plán je plán budoucího využití ploch v Praze (viz kapitola "Správa a údržba", syntetická zpráva). Na obrázku 9 je uvedena aktuální metropolitní mapa Libně s několika značkami, které jsou níže rozebrány.

Obrázek 9. Metropolitní plán kolem Libně

Oblasti 1 a 2, kromě malé části Bulovky, jsou vyznačeny silnou žlutou čarou, která ukazuje, že tyto pozemky jsou nezastavitelné. Žluté mřížkování v oblasti 1 však ukazuje, že je zde možná transformace na rekreační využití. V plánu se uvádí, že za tímto účelem by se mohla zlepšit propustnost oblasti, vytvořit zařízení a prostředí v souladu s charakterem lokality. Pro oblast 2 plán zachovává současně využívané funkce. Oblast 3 vyznačená modrou čarou je nezastavitelná a má produkční funkci. Oblast 4, v níž se nachází zahrádkářská osada, je označena jako transformační plocha pro obytné využití. Místo je charakterizováno nesourodou zástavbou a parkovými plochami.

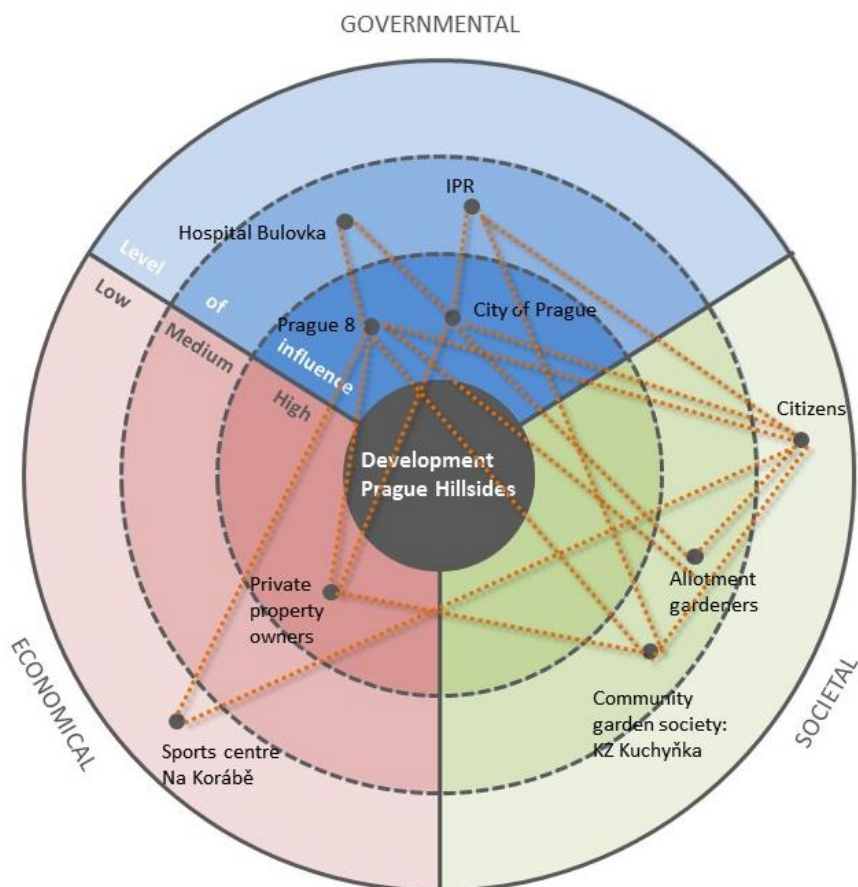
Dále je pozoruhodné, že silná červená čára procházející oblastí ukazuje budoucí obchvat Prahy.

Legislativa na ochranu přírody

Co se týká Bílé skály, existuje zákon č. 114/1992 Sb., který tuto oblast vymezuje jako chráněné území. V oblasti je dovoleno lezectví (Ústav inženýrských staveb, tvorby a ochrany krajiny, Mendelova univerzita v Brně, 2014).

2.2.2 Analýza zúčastněných stran

Zúčastněné strany, které jsou pro libeňské stráně podstatné, lze rozdělit do tří kategorií: státní správa, hospodářské subjekty a společenské subjekty. V této části jsou načrtnuty vztahy mezi jednotlivými účastníky a jejich individuální zájmy. Na obrázku 10 jsou účastníci a jejich vztahy znázorněny vizuálně.

Obrázek 10. Schéma zúčastněných stran

Státní správa

Hlavní město Praha - Odbor územního rozvoje Magistrátu hlavního města Prahy má na starosti dozor nad vytvářením územního plánu, jeho sledování, přípravu dat a vyřizování návrhů na výstavbu. Hlavní město Praha nemá žádnou dlouhodobou strategii týkající se pozemků, které na stráni vlastní. Když město chce změnit plán využití ploch, musí konzultovat s městskými obvody, které však nemají právo změnu zakázat. (Rozhovor 19)

Městská část Praha 8 - Městská část hraje důležitou roli v rozvoji stráně. Nemá žádnou dlouhodobou vizi, ale zlepšení se provádějí ad hoc formou lokálních projektů. Tyto projekty se zaměřují na pozemky, které městská část sama vlastní, a týkají se hlavně jejich údržby. Pozornost věnovaná zelené infrastruktuře a stráním závisí na tom, jaká politická strana je u moci. V současnosti je zeleným oblastem věnováno více pozornosti. Bílá skála je jednou z oblastí, na něž se chce městská část zaměřit v průběhu tohoto volebního období. Zájmem Prahy 8 je zlepšit přírodní kvalitu v chráněné části Bílé skály. U nechráněné části je cílem více zpřístupnit tuto oblast lidem. Do plánování přírodních rezervací jsou zapojeni občané. Vztah s hlavním městem Praha se liší projekt od projektu. Diskuze mezi Prahou 8 a hlavním městem Praha se týkají zejména vlastnictví a údržby. Hlavní město je odpovědné za vlastní pozemky a za ochranu přírody. (Rozhovor 21)

Institut plánování a rozvoje (IPR) - IPR poskytuje podporu při tvorbě politiky v záležitostech územního plánování. Hlavní město Praha poskytuje financování a schvaluje (zamítá) návrhy a koordinační dokumenty. IPR je zastáncem participativního plánování. IPR může díky svému spojení s občany a své roli v tvorbě územní politiky ovlivňovat způsob, jak budou stráně rozvíjeny. Tento institut je však součástí politického procesu v Praze, v němž má malou formální sílu.

Nemocnice Bulovka - Zájmem nemocnice na stráni je zlepšit údržbu zeleně na jejich nemovitostech a v okolí. Nemocnice si však nepřeje větší propojení mezi nemocnicí a okolní zelení kvůli bezpečnosti pacientů a zaměstnanců. Kromě toho má nemocnice stále se zvyšující počet pacientů, což vede k tomu, že chce expandovat. Nemocnice si pronajímá část pozemků od České republiky a část od hlavního města Praha. Vztah s hlavním městem je napjatý, protože požaduje stále vyšší nájemné. Vztah s Prahou 8 je většinou neformální a týká se ubytování zaměstnanců a údržby. Dále je nemocnice zapojena v komisi ustavené Prahou 8, která se zabývá zlepšováním kvality života obecně. (Rozhovor 1)

Hospodářské subjekty

Sportcentrum Na Korábě - Sportcentrum Na Korábě má v současnosti lokální funkci, je to sportovní zařízení pro občany z okolí. Majitelé by chtěli mít kolem sportovního centra dokonce ještě lépe udržovanou zelenou oblast, aby do centra přilákali více lidí. Kromě toho se domnívají, že provozování venkovních sportů v Libni představuje potenciál. Centrum si pronajímá pozemky od Prahy 8 a je vlastníkem na nich vybudovaných staveb. Obává se hlavně toho, že pozemky, které si pronajímá, Praha 8 prodá jako stavební. Má jen omezenou sílu, protože závisí na majiteli. Kromě toho vnímá jako ohrožení, že pozemky zahrádkářské kolonie budou zastavěny bytovými domy, což zničí zelený charakter této oblasti. (Rozhovor 8)

Vlastník pozemku Kuchyňka - Vlastník pozemku stimuluje sdružení zahrádkářů, které jeho půdu využívá. Kromě tohoto využití chce také postavit domy pro své děti. Vlastník je silný účastník, protože disponuje silným zdrojem: vlastnictvím. Vlastníci však těsně spolupracují s komunitou zahrádkářů. Dokonce odkoupili část pozemku, na němž lze postavit cestu spojující řeku se zahrádkářskou kolonií, jak si komunita přeje. (Rozhovor 30)

Společenské subjekty

Občanské sdružení Komunitní zahrada Kuchyňka - Občanské sdružení KZ Kuchyňka vzniklo v roce 2013, kdy založilo komunitní zahradu za účelem provozování ekologického zemědělství/zahradničení. Zahrada má lokální funkci, protože v současnosti tvoří zhruba 80 % členů lidí z okolí. Komunita je nyní otevřená pouze pro své členy s výjimkou návštěvních dnů. Je však plánováno otevřít zahradu více pro veřejnost. Komunita by chtěla zahradu lépe propojit s řekou, aby se zlepšila atraktivita a přístupnost komunitní zahrady a okolních pozemků. Dále by chtěla rozšířit funkce pozemků s celkovou rozlohou 1 ha například o školku, sad a základní školu. Aby se tyto plány mohly včlenit do většího plánu pro oblast o rozloze 1 ha, je sdružení v kontaktu s IPR, které poskytuje doporučení. Také kontakty s Prahou 8 se budou týkat spolupráce za účelem realizace uvedených plánů. Spojení s hlavním městem Praha je minimální, neboť od magistrátu dostávají pouze dotaci na rozvoj zahrady. Sdružení se neobává výstavby ve své oblasti a v okolí, protože již dlouho jde o zanedbanou lokalitu a na velké části není v současnosti výstavba možná s ohledem na ochranu krajiny a biokoridor. (Rozhovor 30)

Zahrádkáři - Zahrádkáři ze zahrádkářské kolonie v Libni, existující od roku 1949, jsou zastoupeni Českým zahrádkářským svazem. Zájmem zahrádkářů je udržovat zahrádky tak, jak jsou

nyní. Navíc zahrádkáři nechtějí svůj prostor otevírat, protože se obávají vetřelců a bezdomovců. Došlo zde k pokusům o vniknutí. Svaz si pozemky pronajímá od hlavního města Praha. Jednotlivé parcely pak sdružení pronajímá dále občanům. Kontakt s Prahou 8 je dobrý a týká se praktických záležitostí, jako je například schvalování kácení stromů. Stavební regulaci chat zajišťuje Praha 8. (Rozhovor 11)

2.2.3 Veřejné mínění

Průzkum veřejného mínění vychází hlavně z dotazníků. V oblasti Libně bylo vybráno 106 dotazníků, z nichž byla provedena následující analýza. Tato kapitola je rozdělena na čtyři části: obecné mínění v současnosti, média, budoucí zlepšení a ochota účastnit se.

Mínění v současnosti

Většina lidí si myslí, že stráně jsou z vnějšku snadno dostupné, ale také pohyb na stráních je volný a snadný. Obecně se lidé cítí při návštěvě strání bezpečně, spokojeně a zdravěji.

Média

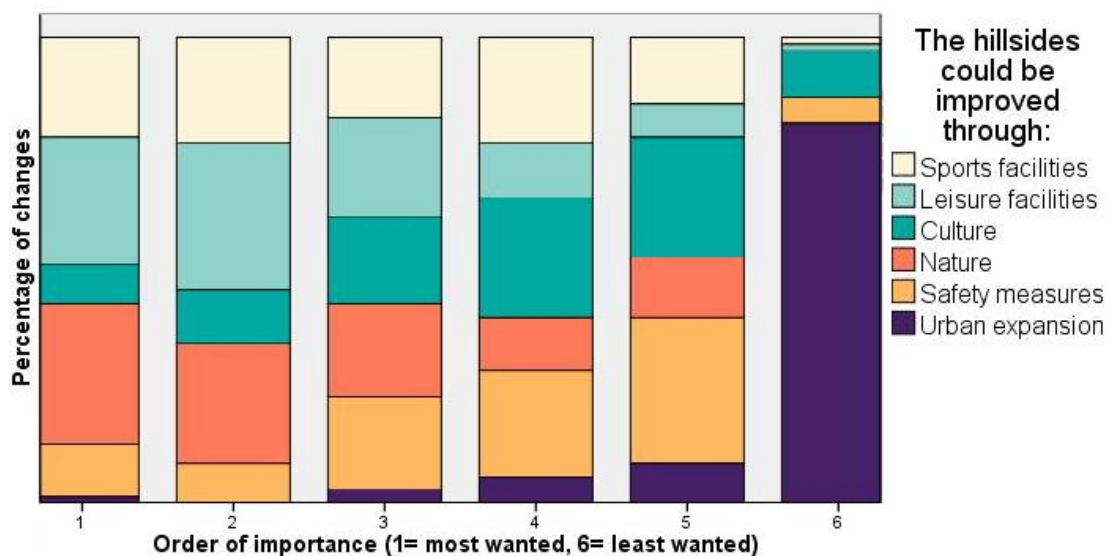
Městská část Praha 8 vydává měsíčník "OSMIČKA" a má stránku na Facebooku a Twitteru, kde se snaží zveřejňovat informace pro kvalitu života občanů Prahy 8. Časopis "OSMIČKA" je distribuován do všech poštovních schránek v Praze 8. V roce 2015 získala Praha 8 první místo v regionální soutěži měst a obcí o nejlepší webové stránky, což ukazuje sílu a vůli zastupitelstva spolupracovat s lokálními občany a zapojovat je, takže jim poskytuje přístup k informacím o jejich čtvrti online.

Další webové stránky, které jsou zaměřeny na čtvrť Praha-Libeň, jsou většinou facebookové stránky politických stran, které propagují hlavně projekty a akce pořádané příslušnou stranou.

Budoucí vize

Většina lidí má stráně ráda a nemyslí si, že by na stráních mělo být víc zeleně. Mnoho lidí by chtělo být informováno o rozvoji strání, ale nechtějí spolupracovat s urbanistickými odborníky a přispět svými nápady. Lidé se nedomnívají, že budou chodit na stráně častěji, když se zdejší prostředí zlepší, ale zlepšení strání by ocenili.

Podle rozhovorů s lokálními obyvateli lokality Kuchyňka je přístupnost špatná, také stav infrastruktury je třeba zlepšit, zejména pro osoby s dětmi v kočárku (Rozhovor 37 s lokálními obyvateli). Lidé, kteří bydlí v lokalitě Kuchyňka, dále zmiňovali, že zde nejsou možnosti k nákupu potravin, což je ještě těžší pro starší občany (Rozhovor 36).

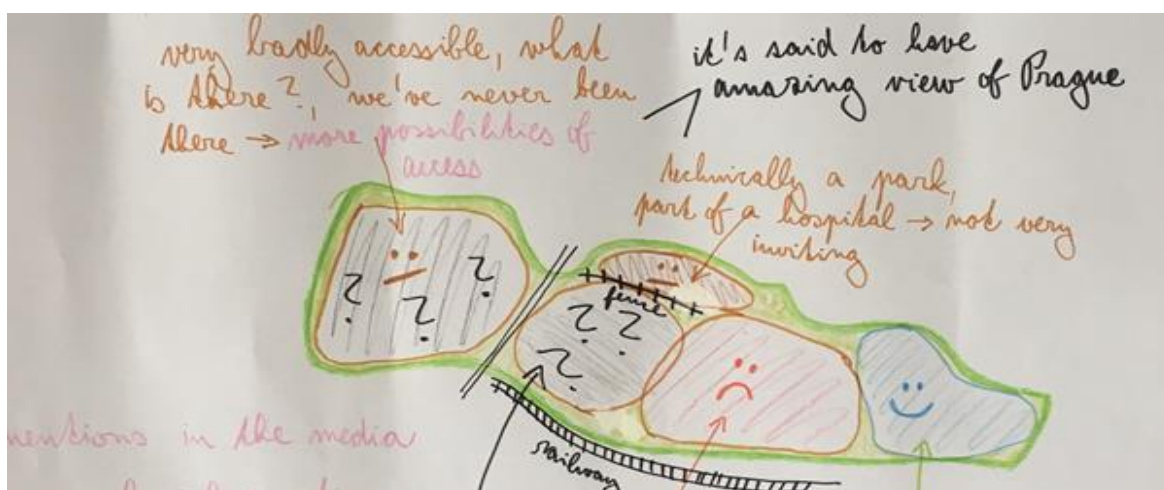

Obrázek 11. Význam zlepšení na libeňských stráních podle respondentů dotazníku

Obrázek 11 ukazuje cenné informace, jaký názor mají lidé na zlepšování stránek. Z těchto údajů lze odvodit dvě hlavní věci. Za prvé, nejoblíbenějším zlepšením týkajícím se stránek by bylo více zařízení pro trávení volného času a větší rozvoj přírody. Za druhé, nejméně oblíbenou možností jak stráně zlepšit by bylo rozšířit městské oblasti na celé stráně.

Setkání se studenty a jejich názor

V průběhu setkání se studenty Gymnázia PORG, které se nachází vedle parku Pod Korábem (Košínska), byly probírány názory místních studentů na oblast Libně. Většina studentů Bílou skálu nezná. Ti, jimž je existence chráněného území Bílá skála známa, se domnívají, že by se přístupnost oblasti měla určitě zlepšit. Příklad dalších diskutovaných záležitostí je uveden na obrázku 12. Studenti vnímají oblast nemocnice Bulovka jako uzavřené místo, které není přístupné veřejnosti; místní studenti by uvítali propojenost na Bílé skále.

Obrázek 12. Příklad výstupu ze setkání. (Další plakáty jsou v příloze 6.1)

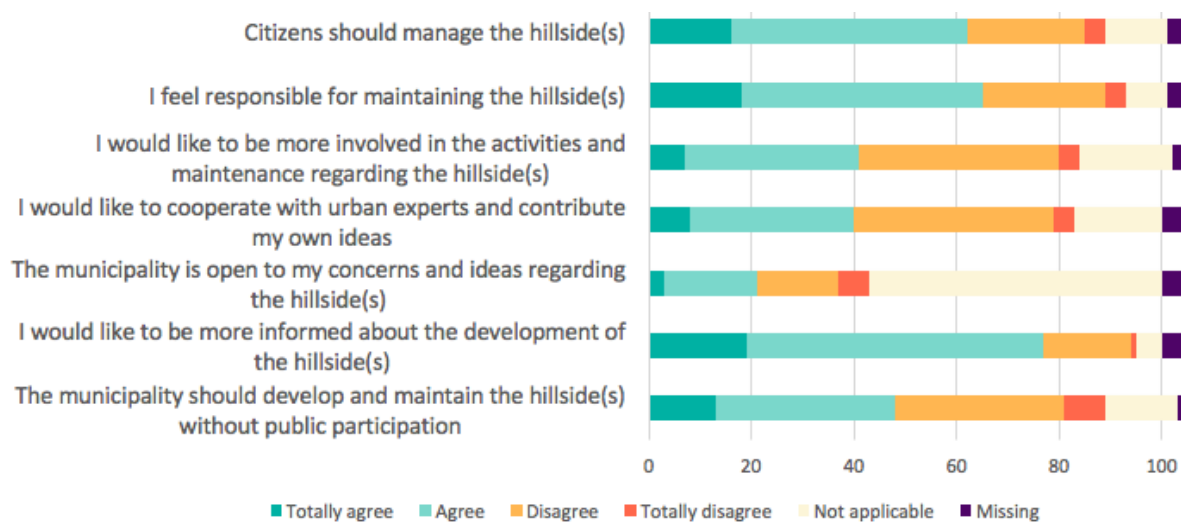
Účast veřejnosti

Prostřednictvím časopisů a sociálních médií se Praha 8 snaží zlepšit sociální inovace. Cílem Prahy 8 je podporovat iniciativy lokálních občanů, kteří jsou motivováni zlepšovat svou operační prostor udržitelným způsobem. Používají participativní rozpočet, který umožňuje přímé zapojení občanů do rozhodování o rozvoji jejich komunit. Kromě toho uspořádala městská část Praha 8 setkání pro místní občany, na němž se projednávaly nové příležitosti pro okolní prostředí (Rozhovor 21).

Radnice Prahy 8 vyčlenila 10 milionů z ročního rozpočtu pro občany, kteří mohou formou online hlasování určit, na co přesně budou tyto peníze na zlepšování komunity použity v dalším roce. (MČ Praha 8, 2016).

Komise pro životní prostředí Rady MČ Praha 8 se v roce 2015 začala zaměřovat na revitalizaci parků a veřejné zeleně. Komise vybrala 9 lokalit a stanovila jejich priority, přičemž jednou z nich je Bílá skála a okolní oblast. Komise uspořádala online hlasování, aby zapojila občany do určení priorit revitalizačních projektů. Podle výsledků hlasování určila většina občanů vyšší prioritu pro revitalizaci jiných oblastí, než je Bílá skála a okolní zanedbaná místa. V roce 2016 však byl zahájen projekt revitalizace třešňovky (MČ Praha, 2015).

Na obrázku 13 jsou ilustrovány různé úrovně zapojení podle Arnsteinova žebříčku participace (1969). Na základě analýzy dotazníků se lidé nechtějí účastnit s obcí správy stráně (strání), ačkoli cítí odpovědnost za jejich údržbu. Většina respondentů by však chtěla být více informována o rozvoji strání, přestože nechce spolupracovat s urbanistickými odborníky a přispět svými nápady.

Obrázek 13: Účast veřejnosti

2.2.4 Správa a údržba

Správu oblasti Libeň lze rozdělit na dvě hlavní kategorie: veřejnou a soukromou. Většina míst v Libni je ve veřejném vlastnictví (Obrázek 14). Oblast Kuchyňka a některé domy / rezidenční místa ve vnějších částech Bílé skály a parku Pod Korábem jsou v soukromém vlastnictví. Veřejná prostranství vlastní a spravuje zejména hlavní město Praha nebo městská část Praha 8. Za soukromé pozemky odpovídají příslušní vlastníci. V zásadě je za údržbu pozemků odpovědný jeho vlastník.

Obrázek 14: Mapa vlastnictví (Geoportal Praha, 2016b)

Veřejná prostranství patří hlavnímu městu Praha, městské části Praha 8 nebo České republice. Fragmentace vlastnictví znesnadňuje vytváření dobrých plánů údržby a snižuje její efektivitu. Někteří soukromí vlastníci se dokonce dohodli s uživateli ("nájemci"), že výměnou za užívání pozemku budou místo udržovat. Taková dohoda existuje například mezi nemocnicí Bulovka a Českou republikou (nemocniční pozemek vlastní ze 70 % Česká republika). Poskytovat důležité funkce s udržováním zeleně se zdá být dobrá strategie. Negativní stránkou však je to, že nemocnice nemá peníze na výkon údržby. Zbývajících 30 % pozemků vlastní hlavní město Praha, které chce zvýšit ceny nájemného, což ještě více snižuje rozpočet na údržbu (Rozhovor 1). Řešením by mohla být dohoda s vlastníky, že se budou starat o oblast Bulovky výměnou za její otevření.

V rámci veřejných prostranství je rozdíl ve stupni údržby: intenzivní a extenzivní. Bílá skála je udržována extenzivně. Přírodě by však jistě prospěla určitá pomoc, pokud by přáním bylo zvýšit biodiverzitu. Pokud je tomu tak, je důležité pokračovat v odstraňování invazních druhů, protože na části stráně stále ještě dominují tyto exotické druhy, což brání v obnově přirozeného stavu ekosystému.

Park Pod Korábem a oblast Bulovky je spravována a navštěvována intenzivně. Obě místa mají různá využití a funkce, což vede k rozdílné správě jejich zeleně. Park se sportovištěm vlastní obec, ale za údržbu zeleně je zde odpovědné sportcentrum. Někdy však snižuje kvalitu oblasti i rozdíl ve stupni údržby. Tento problém by pomohlo vyřešit vytvoření společné správy.

Co se týká strategie správy v oblasti Libně, Praha 8 nedávno zpracovala plán pouze pro Bílou skálu, v němž navrhuje revitalizaci oblasti sousedící s chráněnou částí Bílé skály. (Rozhovor 21)

Co se týká soukromých subjektů, jsou proti možnému rozvoji některých pozemků v Libni vznášeny námitky. Například v oblasti Kuchyňka musela být v důsledku změn pražských předpisů pro pozemek nalezena nová funkce. Vlastník proto hledal novou funkci, kterou se stala komunitní zahrada. Je to úspěšné místo, kde majitel vlastní pouze pozemek, ale údržbu ponechává na zahrádkářském sdružení. V současnosti tento vlastník dokonce tyto aktivity podporuje a snaží se sdružení pomáhat - poskytuje

jim zahradnické nářadí. Jde o iniciativní přístup, který zlepšuje kvalitu života v oblasti. Na druhé straně může soukromý vlastník ztratit zájem na komunitní zahradě, ale přesto se rozhodnout neprodávat. Pozemek zůstane v soukromých rukou, ale pokud vlastník již o něj nebude mít zájem, bude zanedbaný a může se změnit v divočinu. Tento stav je v horní části Kuchyňky. Obec však nemá dost peněz, aby vykoupila zanedbaný soukromý pozemek. Proto se obec snaží o společenský kontakt s vlastníkem a přesvědčuje ho, aby svůj pozemek buď výhodně prodal obci, nebo aby jej řádně udržoval. Ne vždy to nepovede k žádoucímu účinku. Proto je třeba najít efektivnější způsob jednání s těmito soukromými vlastníky.

Kapitola 3. Scénář rozvoje a SWOT analýza

3.1 Témata

Při analýze dat získaných z průzkumu v terénu vystala řada témat. Byla vybrána témata objevující se na každé stráni: správa a údržba, rozvoj, funkce, přístupnost, vazba, bezpečnost a ekosystémy. Níže je uveden souhrn tematických záležitostí, které se v naší oblasti objevily:

Správa a údržba

- Bílá skála je z části chráněna zákonem.
- Nedostatečný rozpočet na údržbu zeleně.
- MČ Praha 8 využívá projekty malého rozsahu na zlepšení stránek.
- Zaměřuje se většinou na provozní správu, nikoli na strategické řízení.
- Nedostatečná koordinace mezi veřejnými a soukromými vlastníky.
- Rozdělení odpovědnosti mezi veřejné vlastníky není jasné.
- Velká diference stupně údržby u jednotlivých pozemků (intenzivní - extenzivní).
- Fragmentované vlastnictví.
- Chybí participativní plánování.
- Státní správa chce do rozhodovacího procesu o přírodních rezervacích zapojit společnost.

Rozvoj

- V politikách týkajících se zeleně chybí dlouhodobé cíle.
- Zájem na preferovaném využití půdy se liší: orientace na město nebo orientace na přírodu.
- Neexistuje základní strategie pro stráně.
- Zelená místa kolem Bílé skály jsou chráněna, ale mohou být transformována na rekreační účely.

Funkce

- *Bílá skála* - Útočiště pro bezdomovce.
- *Zahrádkářská kolonie* - Rekreace pro zahrádkáře/nájemce.
- *Park Pod Korábem* - Rekreace pro návštěvníky.
- *Oblast Bulovka* - Různé služby; většinou zastavěná.
- *Oblast Kuchyňka* - Rekreace pro dobrovolníky.
- Opuštěné parcely, které slouží jako útočiště pro bezdomovce.

Přístupnost

- *Bílá skála* - Chybí dobré pěšiny.
- *Park Pod Korábem* - Přítomnost dlážděných pěšin spojujících park Pod Korábem s oblastí Bulovka.
- Obecně je zde fragmentovaná veřejná dopravní síť mezi jednotlivými podoblastmi a *dalšími* stráněmi.
- Spojení mezi jednotlivými částmi je blokováno ploty a zanedbanou zelení.
- Přístupnost z jihu blokuje železniční trať.

Vazba

- Místní obyvatelé oblast Bílé skály příliš neznají.
- U místních občanů chybí mentální spojení s Bílou skálou.
- Malá ochota občanů Prahy 8 účastnit se.

Bezpečnost

- *Bílá skála* - U svahu není zábradlí, malá fyzická bezpečnost v důsledku chybějících vymezených pěšin.
- *Zahrádkářská kolonie* - Zahrádkáři se obávají vetřelců.
- Přítomnost lidí zneužívajících nezákonné látky.

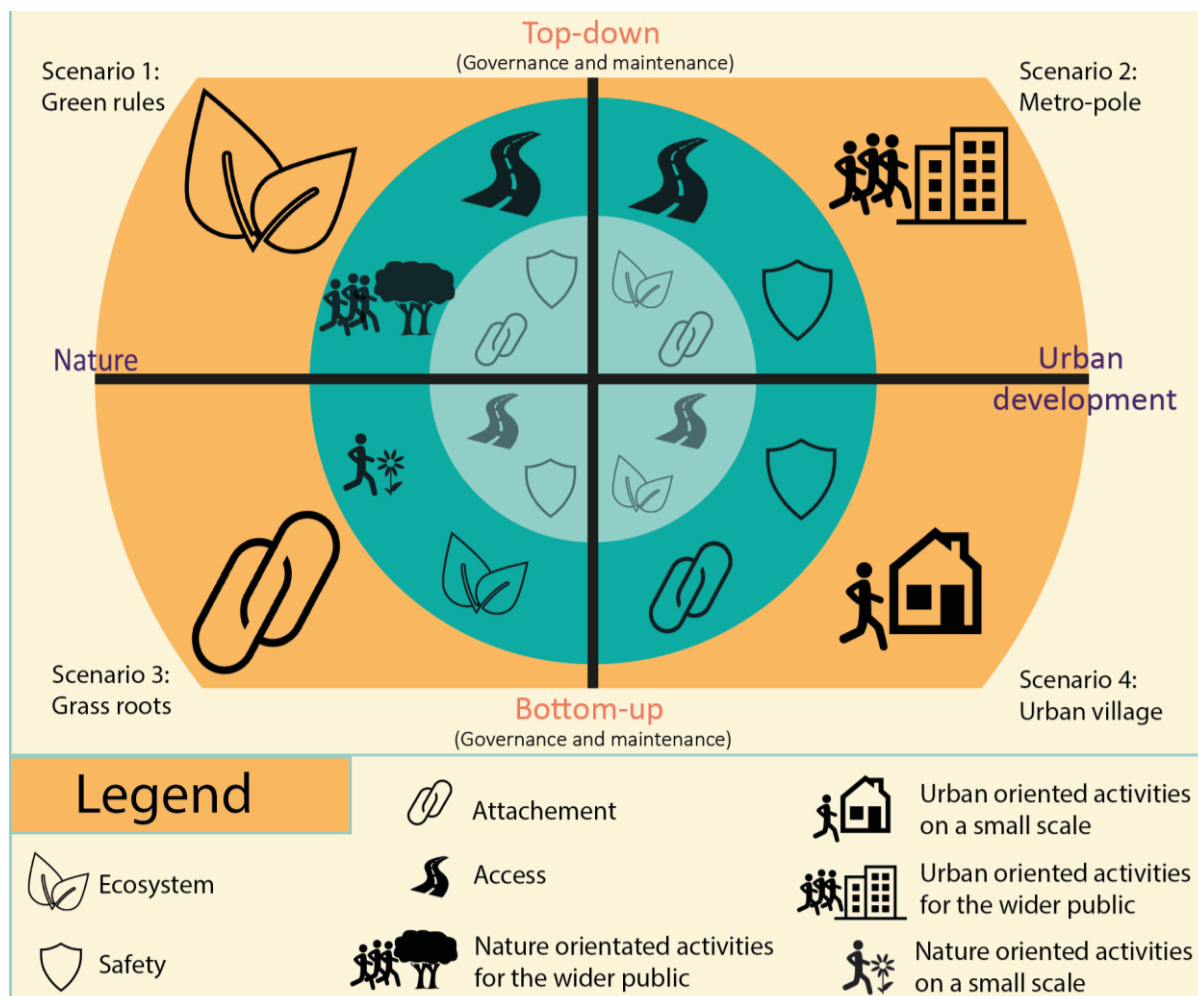
Ekosystémy

- Žádný přírodní ekosystém.
- Významné geologické útvary.
- Na stráních částečně dominují invazní druhy.
- Třešňové sady poskytují habitat pro významné bezobratlovce.
- Průměrná kvalita ovzduší.
- Biokoridory mezi jednotlivými podoblastmi chybí nebo jsou přerušeny.
- Lesní porost chrání proti erozi.

3.2 Scénář rozvoje

S využitím dvou ze sedmi výše uvedených témat jsme vypracovali čtyři scénáře: "Správa a údržba" a "Rozvoj". Některé záležitosti vyplývající z těchto témat jsme umístili na dvě osy, kde slouží jako základ pro rozvíjení scénářů (obrázek 15). Vznikly tak čtyři kvadranty s různými scénáři možné budoucnosti strání. Každý kvadrant má svůj scénář s dějovou linií, která popisuje, jak se bude rozvíjet budoucnost, a řeší zbývající témata (*Syntetická zpráva, kapitola 4.2.2*). Osa y zejména rozděluje téma "Správa a údržba" na dvě krajní polohy: přístup "shora-dolů" a "zdola-nahoru". První přístup definuje iniciativy a rozhodování státních orgánů pro širší veřejnost, zatímco druhý představuje rozhodování menší skupiny lidí, jako jsou aktéři občanské společnosti nebo organizace místní komunity. Osa x "Rozvoj"

sestává z rozvoje přírody nebo rozvoje města. První varianta ukazuje zaměření na zachování zeleně a druhá popisuje spíše zástavbu strání a jejich okolí.

Obrázek 15. Přehled scénářů

Co se týká správy a údržby v oblasti Libně, jde o kombinaci řízení shora-dolů a zdola-nahoru. V současnosti převažuje přístup shora-dolů, ale objevuje se i trend směřující k přístupu zdola-nahoru, tedy posilování participace a iniciativy zdola, jako je komunitní zahrada. Pokud jde o rozvoj přírody versus rozvoj města, je momentálně tato oblast zaměřena na přírodu. Trendem však je postupný rozvoj spíše městských funkcí, např. školka, základní škola, dlážděné pěšiny atd.

3.3 SWOT analýza

Aby mohl být odhalen a využit celý potenciál scénářů, provádí se SWOT analýza. Anglická zkratka SWOT znamená silné stránky (S), slabé stránky (W), příležitosti (O) a hrozby (T), které by mohly ovlivnit budoucnost strání. První dva aspekty, silné (S) a slabé stránky (W), popisují pro a proti u stávajícího stavu strání. Druhá část, příležitosti (O) a hrozby (T), se týká jednotlivých prvků současného stavu, které by mohly usnadnit nebo naopak zbrzdit implementaci určitého scénáře. SWOT analýza oblasti Libně je uvedena níže na obrázku 16.

1

Zelená pravidla

Příležitosti

- Přítomnost zelených oblastí posiluje přírodní rozvoj Bílé skály.
- Praha 8 upřednostňuje přirozený rozvoj a kvalitu v chráněné části Bílé skály.
- Komise pro životní prostředí Praha 8 se zaměřuje na revitalizaci veřejné zeleně.

Hrozby

- Pozemky v soukromém vlastnictví brání přírodnímu rozvoji Bílé skály.
- Zúčastněné subjekty v oblasti Bulovky nechtějí spolupracovat za účelem rozvoje přírody.
- Změny politického programu Prahy 8 omezují rozvoj přírody.

Místní obyvatelé

Příležitosti

- Lokální iniciativy jsou implementovány na pozemcích v soukromém vlastnictví.
- Místní občané upřednostňují napojení zelených oblastí a břehu řeky, aby se zlepšila atraktivita a přístupnost Kuchyňky.
- Místní občané vnímají údržbu jako svou povinnost.

Hrozby

- Nedostatečné zdroje a koordinace omezují rozvoj přírodních aktivit.
- Nedostatečné zdroje a malé zapojení místních občanů vede k zanedbávání správy.
- Metropolitní plán zahrnuje částečně rozvoj městské infrastruktury v Libni.

3

Současný stav

Silné stránky

- Bílá skála je se svými geologickými útvary zajímavá přírodní rezervace.
- Široký a nerušený výhled na město
- Dostupnost komunikačních prostředků mezi Prahou 8 a místními obyvateli, jako je infokanáľ Praha 8.
- Park Pod Korábem využívají nejrůznější lidé.
- Lokální produkce potravin v komunitní zahradě a zahrádkářské kolonii.

Slabé stránky

- Malé povědomí o způsobech komunikace mezi Prahou 8 a občany.
- Malá ochota společnosti účastnit se nových iniciativ pro rozvoj oblasti Libně.
- Fragmentace zájmů a vlastnictví vede k nejasnému rozdělení odpovědnosti a snižuje efektivitu údržby.
- Údržba není v jednotlivých podoblastech této oblasti konzistentní.
- Interní konektivita a externí konektivita omezuje využívání lidmi i jinými druhy.

2

Metro-pole

Příležitosti

- Zájmy vlastníků půdy a komunitní zahrady upřednostňují expanzi "urbanistické sféry" na jejich pozemky.
- Metropolitní plán zahrnuje výstavbu rychlostní komunikace a upřednostňuje externí napojení Libně.
- Nezastavěný veřejný prostor v lokalitě Kuchyňka nabízí místo pro další městskou výstavbu.

Hrozby

- Chráněný stav Bílé skály zastavuje urbanistický rozvoj v této podoblasti.
- Infrastrukturní síť omezuje externí napojení oblasti Libně.
- Místní obyvatelé okolních oblastí si nepřejí městskou výstavbu.

Městská obec

Příležitosti

- Soukromí vlastníci Kuchyňky upřednostňují výstavbu městské infrastruktury na svých pozemcích, jako je mateřská škola, základní škola a sady.
- Nezastavěný veřejný prostor v lokalitě Kuchyňka nabízí místo pro další městskou výstavbu.
- Hospodářské aktivity zahrádkářské kolonie a komunitní zahrady se rozšiřují.

Hrozby

- Nedostatečné zdroje a koordinace omezily rozvoj přírodních aktivit.
- Malá ochota místních obyvatel spolupracovat s obcí při správě zeleně.

4

Obrázek 16. Přehled SWOT analýzy oblasti Libně

Kapitola 4. Závěr

Účelem tohoto projektu bylo prostudovat libeňské stráně a definovat příležitosti a hrozby pro její budoucí směřování. Použili jsme přístup integrující zúčastněné subjekty, abychom analyzovali současný stav oblasti. Na základě současného stavu a podle zpracovaných scénářů byly identifikovány příležitosti a hrozby pro tuto oblast.

Oblast Libně zahrnuje hodně zeleně a poskytuje nejrůznější funkce, mimo jiné zahradničení, sportoviště a park. Obecně mají lidé tuto oblast rádi. Potenciál stráně by však mohl být optimalizován, protože problémem je zde interní dostupnost a ne všechny části oblasti jsou stejně využívány, známé a ceněné. Zejména Bílá skála je málo využívaným a neznámým místem s potenciálem pro přírodu i pro rekreační využití. Budoucí rozvoj a správu stráně ohrožuje fragmentované vlastnictví a nedostatečné zdroje a ochota občanů zapojit se. Závěrem lze konstatovat, že je třeba sladit environmentální charakteristiky a příležitosti zároveň s organizačními otázkami, aby bylo možné dosáhnout budoucího zlepšení správy a rozvoje stráně.

Odkazy

Arnstein, S. (1969). A Ladder Of Citizen Participation. *Journal Of The American Institute Of Planners*, 35(4), 216-224.

Český statistický úřad (ČSÚ). (nedatováno) *Charakteristika hlavního města Praha*. Staženo z http://www.czso.cz/documents/10180/20557405/101011-10char_eng.pdf/2debab5e-a8cc-4874-b126-9936039a285a?version=1.0

Ústav inženýrských staveb, tvorby a ochrany krajiny, Mendelova univerzita v Brně (2014). *Rekreace a ochrana přírody - s člověkem ruku v ruce? Konferenční sborník*.

Geoportal Praha. (2016a). *Mapa využití půdy ve Vysočanech* [mapa]. Wageningen University, Wageningen: Vytvořil Jelske de Kraker, 16. června 2016. S použitím: ArcGIS for Desktop Advanced [GIS]. Verze 10.3.1. Redlands, CA: Esri, 2014.

Geoportal Praha. (2016b). *Vlastnictví ve Vysočanech* [mapa]. Wageningen University, Wageningen: Vytvořil Jelske de Kraker, 16. června 2016. S použitím: Adobe Illustrator. Verze CC. Adobe, 2015.

Geoportal Praha. (2016c). *Kvalita ovzduší na vysočanské stráni a v okolí* [mapa]. Wageningen University, Wageningen: Vytvořil Jelske de Kraker, 16. června 2016. S použitím: ArcGIS for Desktop Advanced [GIS]. Verze 10.3.1. Redlands, CA: Esri, 2014.

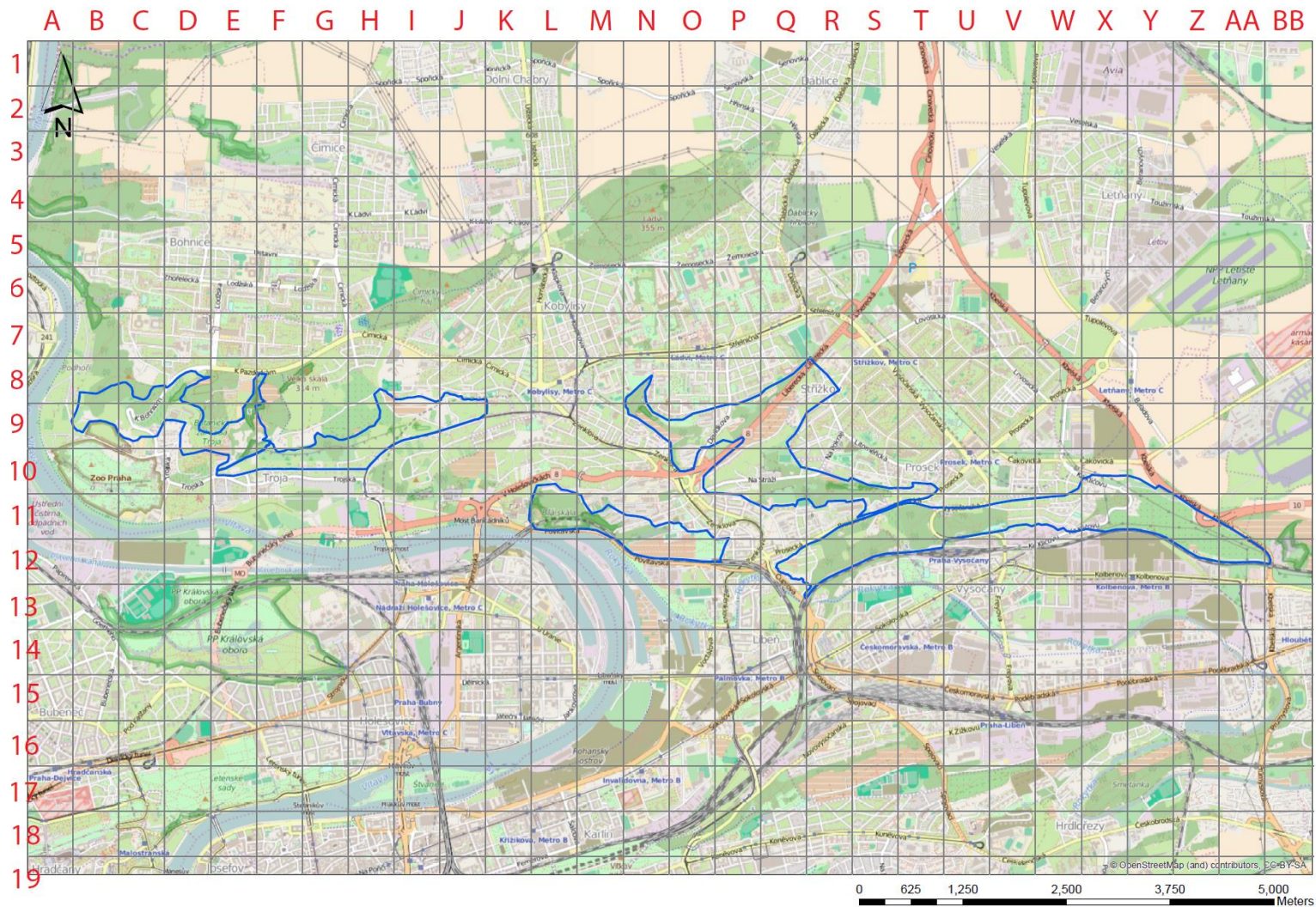
Geoportal Praha. (2016d). *Hluk na vysočanské stráni a v okolí během dne* [mapa]. Wageningen University, Wageningen: Vytvořil Jelske de Kraker, 16. června 2016. S použitím: ArcGIS for Desktop Advanced [GIS]. Verze 10.3.1. Redlands, CA: Esri, 2014.

MČ Praha 8. 2015. Aktuality ze životního prostředí. Staženo 16. června 2016 z <http://www.praha8.cz/Zapojte-se-do-hlasovani-o-revitalizacich-parku.html>

MČ Praha 8. 2016. Participativní rozpočet na Praze 8. Staženo 22. června 2016 z <http://www.praha8.cz/Participativni-rozpocet-na-Praze-8.html>

Příloha 3.1

Příloha 3.1.1 Rastrová mapa pozorování

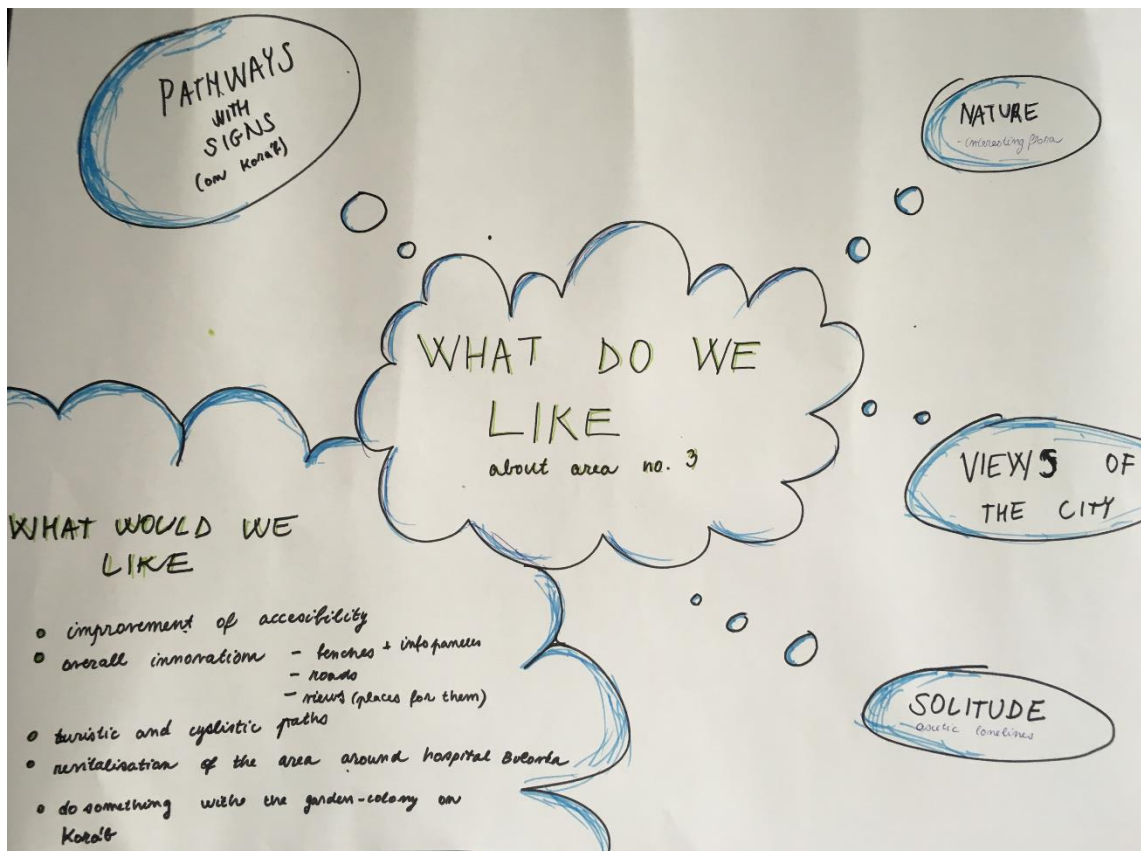
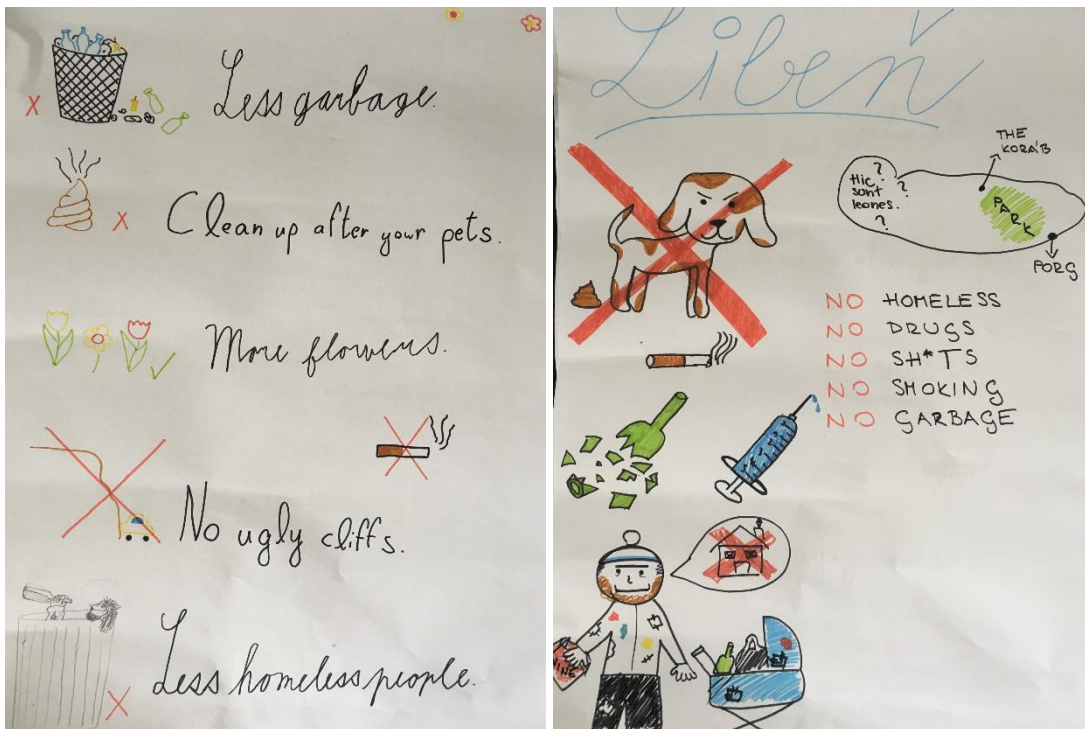

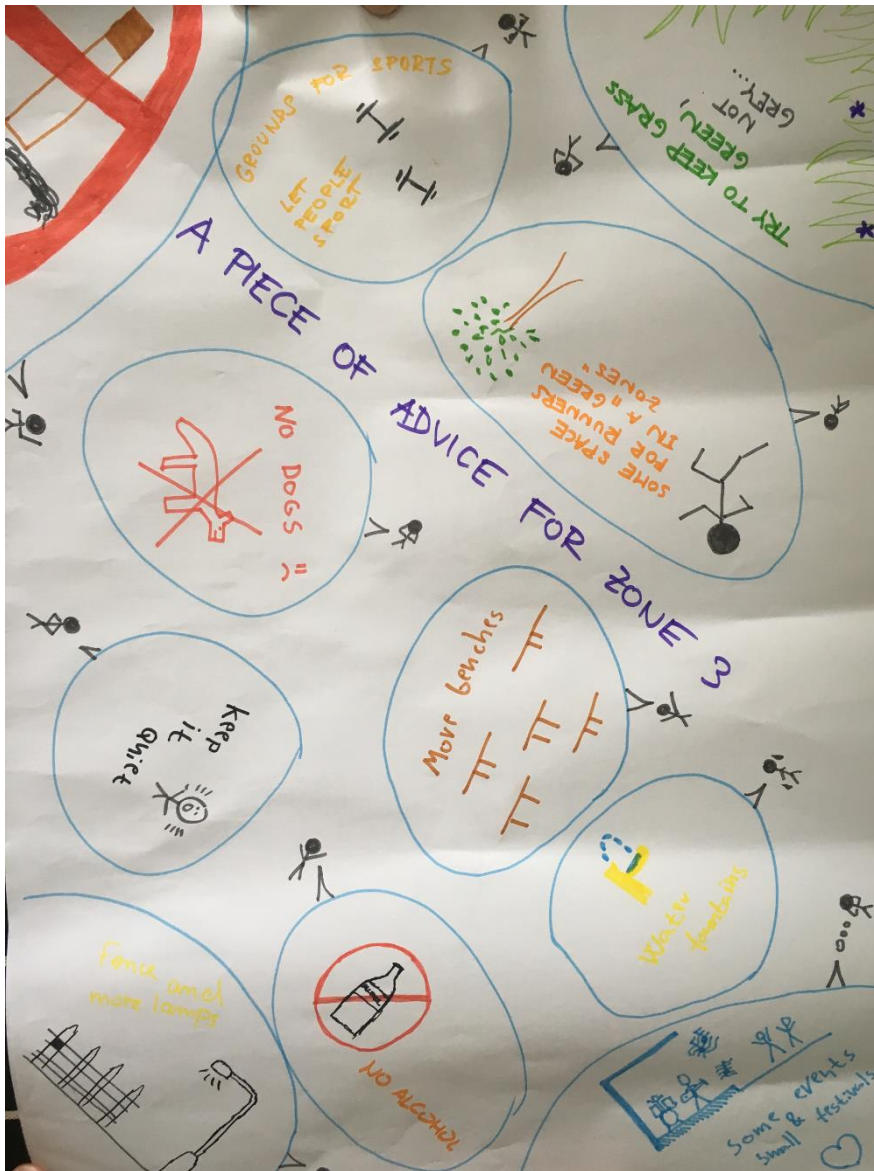
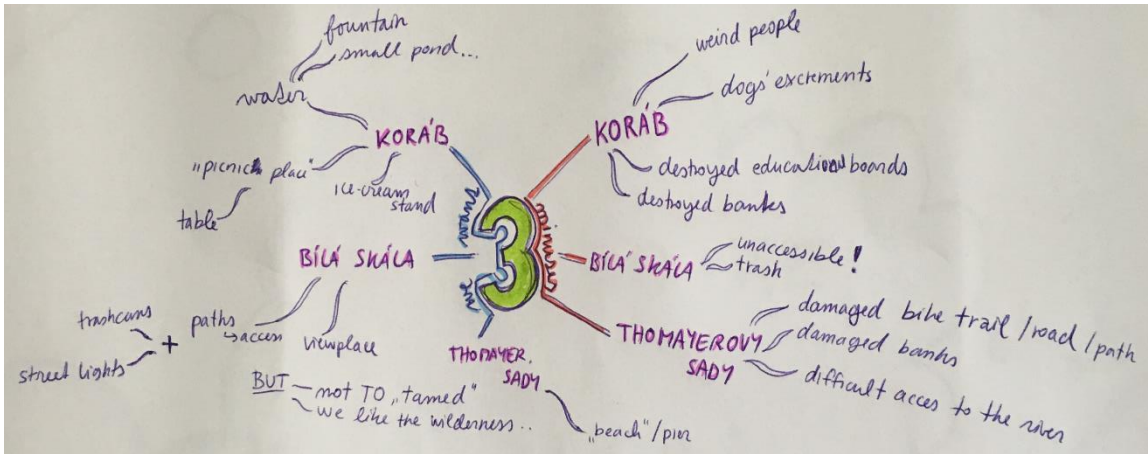
Příloha 3.1.2 Tabulka dotazovaných

Rozhovor č.	Dotazovaní
Rozhovor 1	Zástupce nemocnice
Rozhovor 2	Zástupce IPR
Rozhovor 3	Přednášející ze stavební fakulty VŠ
Rozhovor 4	Zástupce školy
Rozhovor 5	Zástupce IPR
Rozhovor 6	Zástupce IPR
Rozhovor 7	Zástupce obce
Rozhovor 8	Zástupce sportcentra
Rozhovor 9	Zástupce MČ Troja
Rozhovor 10	Správce zařízení
Rozhovor 11	Koordinátor zahrádkářské kolonie
Rozhovor 12	Zástupce oddělení vztahů k veřejnosti IPR
Rozhovor 13	Zástupce IPR
Rozhovor 14	Zástupce IPR
Rozhovor 15	Zástupce IPR
Rozhovor 16	Zástupce IPR
Rozhovor 17	Krajinný architekt
Rozhovor 18	Zástupci zahrádkářské kolonie
Rozhovor 19	Zástupce obce
Rozhovor 20	Zástupce botanické zahrady
Rozhovor 21	Zástupce MČ Praha 8
Rozhovor 22	Zástupce IPR
Rozhovor 23	Zástupce obce
Rozhovor 24	Zástupce jabloňového sadu
Rozhovor 25	Zástupce ZOO

Rozhovor 26	Zástupce vinice ve Vysočanech
Rozhovor 27	Zástupce zahrádkářské kolonie
Rozhovor 28	Zástupce Prahy 7
Rozhovor 29	Zástupce NGO
Rozhovor 30	Zástupce komunitní zahrady
Rozhovor 31	Zástupce Prahy 9
Rozhovor 32	Zástupce NGO
Rozhovor 33	Zástupce Prahy 8
Rozhovor 34	Zástupce NGO
Rozhovor 35	Zástupce IPR
Rozhovor 36	Starší občané
Rozhovor 37	Lokální Romové

Příloha 3.1.3 Výstup ze setkání na gymnáziu PORG

POSITIVES (+)

- Architecturally interesting concept
- Several benches placed at strategic positions (Park Pod Korábem)
- A beautiful and panoramic view of Prague
- A relatively quiet and calm neighborhood near the center of Prague
- An educational trail about various exotic plants in the park
- A children's playground in the park
- Accessible via public transport
- Clean air in the neighborhood
- Students have the opportunity to walk and relax in several parks nearby

IMPROVEMENTS & SUG.

- Better maintenance impr services
- Large scale cleanup of the whole area
- Stricter regulations and controls of illegal dumping ground and construction sites
- Better pavements in the path areas

More bags for animal excrements

Nicer park benches

More bins

Add more playgrounds

Park maintenance
Cutting overgrown plants
and trees

Trash collecting

Kora'b

